

BIJLAGES BIJ INFORMATIEBLAD

BIOLOGISCHE VEEHOUDERIJ

INHOUD	
BIJLAGE A: LIJST MET A EN B MESTSTOFFEN	3
BIJLAGE B: PESTICIDEN EN GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN	10
BIJLAGE III REINIGINGS EN ONTSMETTINGSPRODUCTEN VAN GEBOUWEN EN INSTALLATIES, PLANTAARDIGE	13
BIJLAGE VII REINIGINGS- EN ONTSMETTINGSPRODUCTEN VAN GEBOUWEN EN INSTALLATIES, DIERLIJK	14
BIJLAGE V VOEDERMIDDELEN VAN MINDERALE OORSPRONG	15
BIJLAGE VI TOEVOEGINGSMIDDELEN VOOR DIERVOERDERS	16
BIJLAGE OMVANG MESTPRODUCTIE PER DIERCATEGORIE	19
VOORBEELD EIGEN VERKLARING	24
VOORBEELD ETIKET	25

BIJLAGE A: Lijst met A en B meststoffen

Deze lijst is gebaseerd op Bijlage I van Verordening 889/2008 en de Nederlandse herziene invulling van het biologische mestbelei. Voor de officiële bijlage I verwijzen wij u naar onze website: www.skal.nl/wet-en-regelgeving/europees

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
A	dierlijke mest van biologische gecertificeerde dieren		Ook pluimveemest van biologisch gecertificeerde dieren valt onder de A-meststoffen.
A	organisch materiaal, bij voorkeur gecomposteerd, van biologische productie		Zie art. 12 lid 1 onderdeel b van Vo. 834/2007 Niet in officiële Bijlage 1 van Vo. 889/2008
B	Stalmest (=vaste mest)	Product, bestaande uit een mengsel van dierlijke mest en plantaardig materiaal (strooisel). Het product mag niet afkomstig zijn van niet-grondgebonden veehouderijen.	Varkens: Niet-biologische, vaste varkensmest is toegestaan als de varkens op stro worden gehouden. Deze mest mag u beschouwen als B-meststof. Pluimvee: Er is voldoende biologische pluimveemest beschikbaar. Niet-biologische pluimveemest mag u niet in de biologische sector gebruiken. Deze mest valt onder de C-meststoffen. Dit geldt ook voor mest van scharrel- of vrije uitloopssystemen.

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
B	Gecomposteerde dierlijke mest, met inbegrip van gecomposteerde stalmest	Het product mag niet afkomstig zijn van niet-grondgebonden veehouderijen.	Pluimvee: Er is voldoende biologische pluimveemest beschikbaar. Niet-biologische pluimveemest mag u niet in de biologische sector gebruiken. Deze mest valt onder de C-meststoffen. Dit geldt ook voor mest van scharrel- of vrije uitloopssystemen.
B	Rundveedrijfmest van melkvee	Mag u gebruiken na gecontroleerde vergisting en/of adequate verdunning Het product mag niet afkomstig zijn van niet-grondgebonden veehouderijen.	
B	Gecomposteerd of vergist huishoudelijk afval	Product op basis van aan de bron gescheiden huishoudelijk afval dat is gecomposteerd of anaëroob is vergist voor de productie van biogas. Alleen huishoudelijk afval van plantaardige en dierlijke oorsprong. Alleen als het is geproduceerd in een door de lidstaat aanvaard gesloten en gecontroleerd verzamelsysteem. Maximumconcentratie in mg/kg droge stof: cadmium: 0,7; koper: 70; nikkel: 25; lood: 45; zink: 200; kwik: 0,4; chroom (totaal): 70; chroom (VI): 0 (*)	
B	Turf	Mag u alleen gebruiken voor tuinbouw (groenteteelt, sierteelt, boomteelt, boomkwekerij).	

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
B	Paddenstoelensubstraatafval	Het oorspronkelijke substraat mag alleen producten bevatten die in deze bijlage voorkomen.	
B	Wormencompost en uitwerpselen van insecten		
B	Guano		
A	Gecomposteerd plantaardig materiaal (groencompost)	Product op basis van mengsels van plantaardig materiaal dat is gecomposteerd.	Groencompost mag u beschouwen als A meststof, mits de groencompost alleen bestaat uit bermmaaisel en snoeiafval. Bij voorkeur met het branchekeurmerk Keucompost. Toevoegingen van gecomposteerd of vergist huishoudelijk afval of andere reststoffen zijn niet toegestaan.
B	Vergist mengsel van plantaardig materiaal	Product op basis van mengsels van plantaardig materiaal dat anaëroob is vergist voor de productie van biogas	
	Biogasdigestaat dat dierlijke bijproducten bevat die zijn co-vergist met materiaal van plantaardige of dierlijke oorsprong als opgenomen in deze bijlage		De Skal-voorwaarden voor vergisters en digestaat vindt u op onze website http://www.skal.nl/assets/Landbouw-/digestaat.pdf .

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie,
B	De onderstaande producten of bijproducten van dierlijke oorsprong: - bloedmeel - hoefmeel - hoornmeel - beendermeel of ontlijmd beendermeel - vismeel - vleesmeel - verenmeel, haarmeel en chiquetmeel - wol - pels - haren - zuivelproducten - gehydrolyseerde eiwitten	Voor pels: maximumconcentratie chroom (VI): niet detecteerbaar Voor gehydrolyseerde eiwitten: niet van toepassing op de eetbare delen van het gewas Vanaf 2015 is het toegestaan om biologisch gecertificeerde reststromen (bv biologische verenmeel) als A-meststof te gebruiken. De reststroom moet wel gecertificeerd zijn door een private certificeringsorganisatie. Skal certificeert zelf geen reststromen, tenzij dit biologisch veevoer betreft. NB gecertificeerde verenmeel is nog niet beschikbaar.	
B	Producten en bijproducten van plant aardige oorsprong voor bemesting	Voorbeelden: meel van koeken van oliehoudende zaden, cacaodoppen, moutkiemen	
B	Zeewier en zeewierproducten	Uitsluitend verkregen door: i. fysische behandeling met inbegrip van dehydratatie, bevriezing en vermaling ii. extractie met water of met zure en/of basische waterige oplossingen iii. gisting	
B	Zaagsel en schaafsel	Van hout dat na de kap niet chemisch is behandeld.	
A	Gecomposteerde boomschors	Van hout dat na de kap niet chemisch is behandeld.	Valt onder de definitie van groencompost.
B	Houtas	Van hout dat na de kap niet chemisch is behandeld.	
B	Vinasse en vinasse-extracten	Met uitsluiting van ammoniakhoudende vinasse.	

Lijst met overige toegestane meststoffen

Deze lijst bevat de meststoffen die geen stikstofbron zijn en die u dus niet hoeft mee te nemen in de berekening van het percentage A-meststoffen.

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie als vastgesteld door de expertgroep mest
	Zacht natuurlijk fosfaat	Product omschreven in punt 7 van bijlage IA.2 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003 van het Europese Parlement en de Raad ¹ inzake meststoffen. Cadmiumgehalte ten hoogste 90 mg/kg P ₂ O ₅ .	Geen stikstofbron.
	Aluminiumcalciumfosfaat	Product omschreven in punt 6 van bijlage IA.2 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003. Cadmiumgehalte ten hoogste 90 mg/kg P ₂ O ₅ . Mag alleen worden gebruikt op basische gronden (pH>7,5).	Geen stikstofbron.
	Fosfaatslakken	Product omschreven in punt 1 van bijlage IA.2 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Ruw kalizout of kainiet	Product omschreven in punt 1 van bijlage IA.3 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Kaliumsulfaat dat mogelijk magnesiumzout bevat	Door een fysisch extractieproces uit ruw kalizout verkregen product, dat mogelijk ook magnesiumzouten bevat.	Geen stikstofbron.
	Calciumcarbonaat (krijt, mergel, gemalen kalksteenrots, kalkwier, fosfaathoudend krijt)	Uitsluitend van natuurlijke oorsprong	Geen stikstofbron.
	Calcium- en magnesiumcarbonaat	Uitsluitend van natuurlijke oorsprong (bijvoorbeeld: magnesiumhoudend krijt, gemalen magnesiumhoudende kalksteenrots)	Geen stikstofbron.
	Magnesiumsulfaat (kieseriet)	Uitsluitend van natuurlijke oorsprong.	Geen stikstofbron.

¹ PB L 304 van 21.11.2003, blz. 1.

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie als vastgesteld door de expertgroep mest
	Calciumchloride-oplossing	Bladbehandeling bij appelbomen, nadat calciumgebrek is aangetoond.	Geen stikstofbron.
	Calciumsulfaat (gips)	Product omschreven in punt 1 van bijlage I.D bij Verordening (EG) nr. 2003/2003. Uitsluitend van natuurlijke oorsprong.	Geen stikstofbron.
	Industriekalk afkomstig van de suikerproductie	Bijproduct van de suikerproductie op basis van suikerbieten	Geen stikstofbron.
	Industriekalk afkomstig van vacuümproductie van zout	Bijproduct van vacuümproductie van zout, verkregen uit kalksteen uit de bergen.	Geen stikstofbron.
	Vrij zwavel	Product omschreven in bijlage ID.3 bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Spoorelementen	Anorganische micronutriënten als opgenomen in deel E van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 2003/2003.	Geen stikstofbron.
	Natriumchloride	Uitsluitend steenzout.	Geen stikstofbron.
	Steenmeel en klei		Geen stikstofbron.
	Leonardiet (ruw organisch sediment dat rijk is aan humuszuren)	Alleen indien verkregen als bijproduct van mijnactiviteiten	
	Chitine (polysacharide verkregen uit de schaal van schaaldieren)	Alleen indien afkomstig uit de duurzame exploitatie van visbestanden, als gedefinieerd in artikel 3, punt e), van Verordening (EG) nr. 2371/2002 van de Raad (4), of uit de biologische aquacultuur	

Categorie	Naam Samengestelde producten die uitsluitend de hieronder opgesomde stoffen bevatten	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden (tekst uit Vo. 889/2008)	Toelichting op categorie als vastgesteld door de expertgroep mest
	Uit zoetwaterlichamen afkomstig organisch rijk sediment dat wordt gevormd in een zuurstofvrije omgeving (bv. sapropelium)	- Alleen organische sedimenten die bijproducten van het beheer van zoetwaterlichamen zijn of zijn geëxtraheerd uit voormalige zoetwatergebieden. - Het aquatische systeem dient zo weinig mogelijk gevolgen van de extractie te ondervinden. - Alleen sedimenten afkomstig van bronnen die vrij zijn van verontreiniging door pesticiden, persistente organische verontreinigende stoffen en op petroleum lijkende stoffen. - Maximumconcentratie in mg/kg droge stof: cadmium: 0,7; koper: 70; nikkel: 25; lood: 45; zink: 200; kwik: 0,4; chroom (totaal): 70; chroom (VI): niet detecteerbaar	

Bijlage B
Pesticiden – gewasbeschermingsmiddelen

Deze lijst is gebaseerd op bijlage II van Verordening 889/2008. Voor de officiële EU-bijlage verwijzen wij u naar onze website.

Let op: stoffen voorzien van een **sterretje*** zijn voorzover bekend in Nederland niet toegelaten als gewasbeschermingsmiddel (aparte wetgeving).

1 Stoffen van plantaardige of van dierlijke oorsprong

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Azadirachtine, geëxtraheerd uit <i>Azadirachta indica</i> (neemboom)	Insecticide
Bijenwas	Afdekkingsmiddel voor snoeiwonden
Gehydrolyseerde eiwitten*	Lokmiddel, uitsluitend in het kader van toegestane toepassingen gecombineerd met andere geschikte producten van deze lijst
Lecithine	Fungicide
Plantaardige oliën	Insecticide, acaricide, fungicide en kiemvertragend middel. (Producten als gespecificeerd in de bijlage bij uitvoeringsverordening nr 540/2011 van de commissie)
Pyrethrine, geëxtraheerd uit <i>Chrysanthemum cinerariaefolium</i>	Insecticide
Kwassia* , geëxtraheerd uit <i>Quassia amara</i>	Insecticide, afweermiddel
Basisstoffen	Voedingsmiddel volgens 'EU nr 178/2002 art 2' en van plantaardige of dierlijke oorsprong. (Bijvoorbeeld bier of knoflook) Niet voor gebruik als herbicide, maar enkel ter bestrijding van plagen en ziekten.

2 Micro-organismen voor biologische bestrijding van ziekten en plagen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Micro-organismen	Producten als gespecificeerd in de bijlage bij uitvoeringsverordening EU nr 540/2011 en niet afkomstig van GGO's

3 Door micro-organismen geproduceerde stoffen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Spinosad	Insecticide; alleen wanneer maatregelen worden genomen om het risico van parasitoïden en het risico van resistentie-ontwikkeling zo gering mogelijk te houden.

4 Alleen in vallen en/of verstuivers te gebruiken stoffen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Feromonen	Lokmiddel; ontregelaars van sexueel gedrag, alleen in vallen en verstuivers.
Pyrethrumderivaten (alleen deltamethrine en lambdacyhalothrine)	Insecticide, alleen in vallen met specifieke lokmiddelen; uitsluitend ter bestrijding van <i>Batrocera oleae</i> en <i>Ceratitis capitata</i> Wied

5 Aan de oppervlakte tussen de planten te dispergeren bereidingen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
IJzerfosfaat (ijzertrifosfaat)	Molluscicide

6 Andere stoffen die traditioneel in de biologische landbouw worden gebruikt

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Koper* in de vorm van koperhydroxide, koperoxychloride, tribasisch kopersulfaat, koperoxyde, Bordeauxse pap	Fungicide Tot 6 kg per hectare per jaar Voor blijvende teelten mogen de lidstaten, in afwijking van de vorige alinea, dit maximum van 6 kg in een bepaald jaar overschrijden mits de gemiddelde gedurende vijf jaar (dat jaar en de vier vorige) gebruikte hoeveelheid niet groter is dan 6 kg
Ethyleen	Narijping van bananen, kiwi's en kaki's; narijping van citrusvruchten, uitsluitend als deel van een strategie om door fruitvliegen veroorzaakte schade te voorkomen; bloei-inductie van ananas; het tegengaan van scheutvorming bij aardappelen en uien. De stof mag alleen binnen in een gebouw worden gebruikt voor gebruik als groeiregulator. Toelatingen moeten worden beperkt tot

	professionele gebruikers.
vetzuren	Alle toepassingen zijn toegestaan, behalve gebruik als herbicide
Californische pap (calciumpolysulfide)*	
Paraffineolie	Insecticide, acaricide Producten als gespecificeerd in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 540/2011 (nummers 294 en 295)
Kwartszand	Afweermiddel
Zwavel	Fungicide, acaricide, afweermiddel
Op geur gebaseerde afweermiddelen van dierlijke of van plantaardige oorsprong/schapenvet*	-Afweermiddel -Alleen op niet-eetbare delen van het gewas en indien het gewasmateriaal niet wordt ingeslikt door schapen of geiten -Producten als gespecificeerd in de bijlage bij Uitvoeringsverordening (EU) nr. 540/2011 (nummer 249)

7 Andere stoffen

Omschrijving	Beschrijving, samenstellingseisen, gebruiksvoorwaarden
Aluminiumsilicaat (kaolien)	afweermiddel
Calciumhydroxide	Fungicide; enkel bij fruitbomen, ook in kwekerijen, voor de bestrijding van <i>Nectria galligena</i>
Laminarine	Uitlokker van zelfverdedigingsmechanismen van het gewas Kelp moet hetzij biologisch worden geteeld overeenkomstig artikel 6 quinquies of duurzaam worden geoogst overeenkomstig artikel 6 quater.
Kaliumwaterstofcarbonaat (ook Kaliumbicarbonaat genoemd)	
Kieselgoer (diatomeeënaarde)	
koolstofdioxide	

Bijlage III. als bedoeld in artikel 8a van de Landbouwkwaliteitsregeling 2007

Producten voor de reiniging en de ontsmetting van gebouwen en installaties voor de plantaardige productie:

Producten	Beperkingen
Kalium- en natriumzeep	
Water en stoom	
Kalkmelk	
Kalk	
Ongebluste kalk	
Natriumhypochloriet	
Bijtende soda	
Bijtende potas	
Waterstofperoxide	
Natuurlijke plantenextracten	
Citroenzuur, perazijnzuur, mierenzuur, melkzuur, oxaalzuur en azijnzuur	
Alcohol	
Salpeterzuur	Alleen voor de reiniging van druppelaars in kassen
Formaldehyde	Alleen bij het ontsmetten van entruimten voor paddestoelen
Natriumcarbonaat	
Chloramine-T	
Sulfiet	Alleen voor het reinigen van plukgereedschap en opslagruimte voor druiven
Fluorverbindingen	Alleen voor de reiniging van glas in lege kassen
Middelen die door de Plantenziektekundige Dienst zijn verplicht voor de reiniging van productielocaties in geval van besmetting met quarantaineorganismen	

Reinigings- en ontsmettingsproducten

1. Producten voor de reiniging en ontsmetting van gebouwen en installaties voor dierlijke productie, als bedoeld in artikel 23, lid 4:

- Kalium- en natriumzeep
- Water en stoom
- Kalkmelk
- Kalk
- Ongebluste kalk
- Natriumhypochloriet (bijvoorbeeld bleekwater)
- Bijtende soda
- Bijtende potas
- Waterstofperoxide
- Natuurlijke plantenextracten
- Citroenzuur, perazijnzuur, mierenzuur, melkzuur, oxaalzuur en azijnzuur
- Alcohol
- Salpeterzuur (uitrusting van melkstallen)
- Fosforzuur (uitrusting van melkstallen)
- Formaldehyde
- Reinigings- en ontsmettingsmiddelen voor spenen en melkinstallaties
- Natriumcarbonaat

BIJLAGE V

Voedermiddelen als bedoeld in artikel 22, onder d), artikel 24, lid 2, en artikel 25 quaterdecies, lid 1

▼M13

1. VOEDERMIDDELEN VAN MINERALE OORSPRONG:

A	Kalkhoudende zeeschelpen	
A	Maerl [kalkwieren]	
A	Lithothamnion [kalkwieren]	
A	Calciumgluconaat	
A	Calciumcarbonaat	
A	Gedefluoreerd monocalciumfosfaat	
A	Gedefluoreerd bicalciumfosfaat	
A	Magnesiumoxide (watervrije magnesia)	
A	Magnesiumsulfaat	
A	Magnesiumchloride	
A	Magnesiumcarbonaat	
A	Calciummagnesiumfosfaat	
A	Magnesiumfosfaat	
A	Mononatriumfosfaat	
A	Calciumnatriumfosfaat	
A	Natriumchloride	
A	Natriumbicarbonaat	
A	Natriumcarbonaat	
A	Natriumsulfaat	
A	Kaliumchloride	

▼M8

2. ANDERE VOEDERMIDDELEN

(Bij-)producten van de fermentatie van micro-organismen waarvan de cellen geïnactiveerd of gedood zijn:

A	Saccharomyces cerevisiae	
A	Saccharomyces carlsbergiensis	

BIJLAGE VI

Toevoegingsmiddelen voor diervoeders als bedoeld in artikel 22, onder g), artikel 24, lid 2, en artikel 25 quaterdecies, lid 2

De in deze bijlage opgenomen toevoegingsmiddelen voor diervoeders mogen slechts worden gebruikt indien daarvoor een vergunning is verleend op grond van Verordening (EG) nr. 1831/2003 van het Europees Parlement en de Raad ([34](#)).

1. TECHNOLOGISCHE TOEVOEGINGSMIDDELEN

a) Conserveermiddelen

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	1a E 200	Sorbinezuur	
A	1a E 236	Mierenzuur	
B	1a E 237	Natriumformiaat	
A	1a E 260	Azijnzuur	
A	1a E 270	Melkzuur	
A	1a E 280	Propionzuur	
A	1a E 330	Citroenzuur	

b) Antioxidanten

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	1b E 306	Tocoferolrijke extracten van natuurlijke oorsprong	

c) Emulgatoren en stabilisatoren, verdikkingsmiddelen en geleermiddelen

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	1 E 322	Lecithine	Alleen wanneer afkomstig van biologische grondstoffen Alleen voor gebruik in diervoeders voor aquacultuurdieren

d) Bindmiddelen, verdunningsmiddelen en stollingsmiddelen

Vergunning	Code		Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
B	1	E 535	Natriumferrocyanide	Maximum: 20 mg/kg NaCl (berekend als ferrocyanide-ion)
A	1	E 551b	Coloïdale siliciumdioxide	
A	1	E 551c	Kiezelgoer (diatomeeënaarde, gezuiverd)	
A	1	E 558	Bentoniet-montmorilloniet	
A	1	E 559	Kaoliniethoudende klei, vrij van asbest	
A	1	E 560	Natuurlijke mengsels van stearaten en chloriet	
A	1	E 561	Vermiculiet	
A	1	E 562	Sepioliet	
B	1	E 566	Natroliet-fonoliet	
▼M13				
B	1	1g568	Clinoptiloliet van sedimentaire oorsprong, (Alle soorten)	
▼M8				
A	1	E 599	Perliet	

e) Toevoegingsmiddelen voor kuilvoer

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	1k	Enzymen, gisten en bacteriën	Voor de productie van kuilvoer: alleen wanneer de weersomstandigheden een adequate fermentatie belemmeren.

2. SENSORIËLE TOEVOEGINGSMIDDELEN

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	2b	Aromatische stoffen	Uitsluitend extracten van landbouwproducten

3. NUTRITIONELE TOEVOEGINGSMIDDELEN

a) Vitamines

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	3a	Vitamines en provitamines	- Afgeleid van landbouwproducten - Synthetisch afgeleide vitamines mogen voor dieren met één maag en aquacultuurdieren slechts worden gebruikt indien zij identiek zijn aan van landbouwproducten afgeleide vitamines. - Synthetisch afgeleide vitamines A, D en E mogen voor herkauwers slechts worden gebruikt indien zij identiek zijn aan van landbouwproducten afgeleide vitamines en zijn goedgekeurd door de lidstaten op basis van een beoordeling van de capaciteit van biologisch gehouden herkauwers om de nodige hoeveelheid van deze vitamines uit hun voederrantsoen te halen.

b) Sporelementen

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A	3b	E1 IJzer	— ijzeroxide — ijzercarbonaat — ferrosulfaat, heptahydraat — ferrosulfaat, monohydraat
A	3b	E2 Jodium	— calciumjodaat, watervrij
A	3b	E3 Kobalt	— basisch kobaltcarbonaat, monohydraat — kobaltsulfaat, monohydraat — heptahydraat en/of
A	3b	E4 Koper	— basisch kopercarbonaat, monohydraat — koperoxide — kopersulfaat, pentahydraat
A	3b	E5 Mangaan	— mangaancarbonaat — mangaanoxide — mangaansulfaat, monohydraat
A	3b	E6 Zink	— zinkoxide

			– zinksulfaat, monohydraat – zinksulfaat, heptahydraat	
A	3b	E7 Molybdeen	– natriummolybdaat	
A	3b	E8 Selenium	– natriumselenaat – natriumseleniet	

4. ZOÖTECHNISCHE TOEVOEGINGSMIDDELEN

Vergunning	Code	Stof	Beschrijving, gebruiksvoorwaarden
A		Enzymen en micro-organismen	

[▼M2](#)

Deel 2 (van Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, Bijlage D. Diergebonden forfaitaire gehalten)

Diersoorten	Onderscheiden categorieën binnen de diersoorten	Excretie per dier per jaar in kg stikstof
Rundvee	Fok- en gebruiksvee	
	Melk- en kalfkoeien gehouden in een stal, niet zijnde een grupstal of potstal met vaste mest	96,1
	Melk- en kalfkoeien gehouden in een grupstal met vaste mest	90,6
	Melk- en kalfkoeien gehouden in een potstal met vaste mest	86,4
	Vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	32,3
	Vrouwelijk jongvee van 1 jaar en ouder	66,0
	Stieren voor de fokkerij jonger dan 1 jaar	26,7
	Stieren voor de fokkerij van 1 jaar en ouder	51,0
	Roodvleesproductie	
	Weide- en zoogkoeien	66,2
	Vleesstierkalf tot een leeftijd van ca. 3 maanden	6,6
	Vleesstieren van ca. 3 maanden tot ca. 16 maanden oud	27,2
	Vleesstieren tot een leeftijd van ca. 16 maanden die op één bedrijf worden afgemest	23,4
	Overig vleesvee dat is bestemd voor roodvleesproductie dat niet behoort tot de hierboven genoemde categorieën en jonger is dan 1 jaar	26,4

Deel 2 (van Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, Bijlage D. Diergebonden forfaitaire gehalten)

Diersoorten	Onderscheiden categorieën binnen de diersoorten	Excretie per dier per jaar in kg stikstof
	Overig vleesvee dat is bestemd voor roodvleesproductie dat niet behoort tot de hierboven genoemde categorieën van 1 jaar en ouder	65,4
Varkens	Fokkerij/vermeerdering	
	Fokzeugen waarvan de biggen ca. 6 weken na hun geboorte aan een ander bedrijf worden geleverd en fokzeugen die nog geen biggen hebben	12,0
	Fokzeugen waarvan de biggen worden gehouden tot ze een gewicht van ca. 25 kg hebben en fokzeugen waarvan de biggen op het eigen bedrijf worden gehouden	15,3
	Opfokzeugen van ca. 25 kg totdat ze ca. 7 maanden oud zijn en opfokzeugen afkomstig van het eigen bedrijf van 25 kg die worden afgeleverd op ca. 7 maanden	5,9
	Opfokzeugen van ca. 7 maanden tot de eerste dekking	9,1
	Opfokzeugen van ca. 25 kg tot de eerste dekking en opfokzeugen afkomstig van het eigen bedrijf van 25 kg die worden aangehouden tot de eerste dekking	6,1
	Opfokberen van ca. 25 kg totdat ze ca. 7 maanden oud zijn en opfokberen afkomstig van het eigen bedrijf van 25 kg totdat ze ca. 7 maanden oud zijn	5,5
	Dekberen van ca. 7 maanden en ouder en beren afkomstig van het eigen bedrijf van 7 maanden oud	11,7
	Gespeende biggen, aangeleverd op een leeftijd van ca. 6 weken, totdat ze een gewicht hebben van ca. 25 kg en gespeende biggen, aangeleverd op ca. 6 weken, die op het eigen bedrijf worden aangehouden voor de mesterij totdat ze een gewicht hebben van 25 kg	2,0
	Mesterij	
	Slachtzeugen	12,8

Deel 2 (van Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, Bijlage D. Diergebonden forfaitaire gehalten)

Diersoorten	Onderscheiden categorieën binnen de diersoorten	Excretie per dier per jaar in kg stikstof
	Varkens die worden gemest van ca. 25 kg tot ca. 110 kg en biggen afkomstig van het eigen bedrijf vanaf 25 kg	6,1
Kippen	Legrassen	
	Opfokhennen en -hanen jonger dan ca. 18 weken die worden afgeleverd op ca. 18 weken en opfokhennen en -hanen die op het eigen bedrijf worden gehouden tot 18 weken	0,159
	Hennen en hanen van legrassen van ca. 18 weken en ouder die zijn aangeleverd op ca. 18 weken en van het eigen bedrijf afkomstige hennen en hanen van 18 weken en ouder	0,371
	Vleesrassen	
	Opfokhennen en -hanen van vleesrassen, jonger dan ca. 19 weken en opfokhennen en -hanen die op het eigen bedrijf worden aangehouden tot 19 weken oud	0,110
	(Groot)ouderdieren van vleesrassen van ca. 19 weken en ouder en van het eigen bedrijf afkomstige (ouder)dieren van 19 weken en ouder	0,411
	Vleeskuikens	0,332
Kalkoenen	Voor broedeieren	
	Hennen en hanen tot een leeftijd van ca. 6 weken, gehouden op een quarantainebedrijf	0,290
	Hennen en hanen van ca. 6 tot ca. 30 weken oud, gehouden op een opfokbedrijf	1,165
	Hennen en hanen van ca. 30 weken en ouder	1,513
	Vleeskalkoenen	
	Vleeskalkoenen, vanaf het opzetten bij aanvang van de mestperiode tot de aflevering voor de slacht	0,884

Deel 2 (van Uitvoeringsregeling Meststoffenwet, Bijlage D. Diergebonden forfaitaire gehalten)

Diersoorten	Onderscheiden categorieën binnen de diersoorten	Excretie per dier per jaar in kg stikstof
Schapen	Schapen voor de vlees- en melkproductie (alle vrouwelijke schapen die ten minste eenmaal hebben gelammerd, inclusief alle schapen tot ca. 4 maanden, voor zover gehouden op het bedrijf waar deze schapen geboren zijn en rammen)	9,9
	Vleeschapen tot ca. 4 maanden, gehouden op bedrijven waar ze niet zijn geboren	0,9
	Opfokooien, weideschapen en vleeschapen van ca. 4 maanden en ouder	7,2
Geiten	Melkgeiten (alle vrouwelijke geiten die ten minste eenmaal hebben gelammerd, inclusief pasgeboren lammeren en geslachtsrijpe bokken)	8,9
	Opfokgeiten en vleesgeiten tot ca. 4 maanden	0,6
	Opfokgeiten van ca. 4 maanden en ouder	4,7
Eenden	Ouderdieren van vleeseenden	0,50
	Vleeseenden	0,39
Konijnen	Vrouwelijke konijnen die ten minste eenmaal zijn gedekt en niet-gespeende jongen	1,24
	Fokrammen, bestemd voor het fokken van vleeskonijnen	0,75
	Opfokkonijnen vanaf ca. 80 dagen oud tot de eerste dekking	1,01
	Vleeskonijnen vanaf het spenen tot ca. 80 dagen oud en opfokkonijnen tot 80 dagen oud	0,40
Parelhoenders	Vleesparelhoenders	0,437

Eigen verklaring

Document voor biologische en in-omschakelingsproducten
(artikel 31 van verordening 889/2008)
Alleen voor gebruik in Nederland

Leverancier (=Skal geregistreerde)	
Naam	
Adres	
Skalnummer	
Codenummer Skal	NL-BIO-01

Verzender (indien verschillend van leverancier)	
Naam	
Adres	
Skalnummer	

Afnemer	
Naam	
Adres	
Skalnummer (eventueel)	

Ontvanger (indien verschillend van afnemer)	
Naam	
Adres	
Skalnummer (eventueel)	

Product	
Categorie (slechts één categorie kan aangekruist zijn)	
☐ biologisch product	
☐ in de periode van omschakeling naar de biologische landbouw verkregen product	
Naam	
Merktekens (nummers die de partij identificeren) (3)	
Aantal/ hoeveelheid	
Gewicht/ volume	
Nummer vrachtbrief of CMR	

Verklaring		
Hierbij verklaart de leverancier dat hij verantwoordelijk is voor de vermelde partij en dat deze partij voldoet aan voorwaarden zoals vastgelegd in Verordening 834/2007 en Verordening 889/2008 of in de Skal-Normen.		
Plaats	Datum	Handtekening leverancier

VOORBEELD ETIKET

Biologische vruchtenyoghurt

Ten minste houdbaar tot: 01-12-2014

NL-BIO-01

EU Landbouw

Ingrediënten: melk*, zuursel en vruchtenmengsel*

*=van biologische oorsprong

Zuivelboerderij X

Apeldoorn

VOORBEELD KISTKAARTJE

Dit is verplicht:

Fruitteeltbedrijf X Amersfoort
Biologische appels NL-BIO-01

Dit is gewenst:

